

KREDITNYTT

Svenska Kreditföreningen tillvaratar
näringslivets intressen inom kredithantering

77,3

64,4

**& CREDIT
MANAGEMENT
COMPLIANCE**
*Conference
& Awards 2024*
**Branschdagen
den 16 oktober**

Vem kan vi lita på
- Krönika av
Stefan Rundström

Skanska Rental
moderniserar sin
kreditbedömningsprocess

Hur går det med
konsumentskyddet?

Ta ditt företag till nästa nivå med Riverty.

Vi tillhandahåller hela betalningskedjan för dig och dina kunder. Med flexibla betalningsalternativ och smarta digitala verktyg hjälper vi dina kunder till en bättre vardag.

riverty.com

Alexander Jute

Välkomna på höstens stora gala Credit Management & Compliance Awards 2024

Hoppas ni alla fått en fin start på hösten! Full fart i föreningen och mycket som ligger på bordet. Vill först nämna höstens stora händelse: Credit Management & Compliance Conference and Awards 2024 ("CMCA") – årets stora konferens och gala som går av stapeln den 16 oktober 2024 på anrika Hamburger Börs.

Under eftermiddagen kommer vi få lyssna till flera inspirerande föreläsningar och samtal och du kommer förhoppningsvis få med dig en hel del ny kunskap och uppdateringar som ni inte får missa. Därefter följer en galakväll med middag och priser. Jag kan redan nu nämna att vi har fått ett stort antal nomineringar till de stora priserna som kommer att delas ut på galan. Vi ser fram emot en fantastisk kväll på Hamburger Börs som vi hoppas ska ge mycket inspiration, glädje och vara ett ypperligt tillfälle att kunna nätverka med branschkollegor.

Vad gäller arbetet i styrelsen i övrigt har Juristkommittén arbetat flitigt med remisser och att värva medlemmar till kommittén. Bland annat har vi lämnat remissvar i utredningen Stärkt konsumentskydd på kreditmarknaden där vi anser att konsekvensen av lagförslagen inte har utretts tillräckligt vare sig ur kon-

sumentens och samhällets perspektiv eller för banker och kreditmarknadsbolag. Det är ett problem dels att kreditförmedlare och kreditgivare inte gör tillräcklig kreditbedömning särskilt av små konsumentlån, och dels att särskilt unga kreditgivare tar många små men dyra lån som man inte egentligen har råd med. Sammanfattat föreslog vi att ytterligare utredning och analys görs för att tackla problemen med kreditgivning till unga människor.

Vi håller även på att arbeta vidare med vår programserie CreditTalk och nästkommande avsnitt kommer senare under hösten. Håll utkik i maillådorna längre fram i höst så kommer ni se presentationer av spännande avsnitt.

Med detta får vi från styrelsen önska alla medlemmar en fortsatt bra höst och hoppas att många av oss ses på CMC konferensen och galan den 16 oktober 2024!

Med vänlig hälsning,

Alexander Jute,
Ordförande, Svenska Kreditföreningen

KREDITNYTT

Publisher

Dejan Smiljanic
dejan@konceptet.se
0706-77 50 76

Redaktion och skribenter

Johan Hagesund
Johannes Hägglund
Mari-Louise Paulson

Outer Rim Media

Adam Arnström
Robin Törnberg

Post

Konceptsjälj i Sverige AB
Klarabergsgatan 60
111 21 Stockholm

Personuppgifter

Personuppgifter Kreditnytt som ges ut av Konceptsjälj i Sverige AB, Konceptsjälj i Sverige AB, behandlar alla kunduppgifter elektroniskt. Kunduppgifterna används för att fullgöra kundrelationer som leverans av produkter, fakturering, analys samt marknadsföring av egna och andras produkter.

Alexander Jute

Hur länge har du varit ordförande i Kreditföreningen?

Jag blev invald i Kreditföreningens styrelse i januari 2021. Min huvudsyssla är kassör och firmatecknare men jobbar även med eventgruppen och andra aktiviteter som har med våra medlemmar och sponsorer att göra.

Vad har du för ansvarsuppgifter i Kreditföreningen?

Som kassör är jag ansvarig för att säkerställa att budget blir upprättad inför årsmöten samt följer upp löpande att de event vi har faller inom ramen för denna. Attesterar fakturor och följer upp föreningens siffror. Svarar på frågor som kommer från medlemmar och sponsorer som inkommer via mejl. Vi har mycket bra hjälp från Föreningshuset med löpande bokföring, upprätta bokslut och även bevakar mejlinkorgen som en första instans.

Vid planering av event så är vi ett antal deltagare i styrelsen som håller i trådarna för planering och inbjudningar.

Vad tycker du är mest spännande med din roll i Kreditföreningen?

Att få träffa så många nyfikna, kompetenta och kunskapsförstående kollegor i branschen. Det är alltid lite nervöst inför ett event om det blir lyckat och att det inspirerar andra människor lika mycket som för en själv. Jag blir ofta väldigt engagerad i både branschfrågor och samhällsfrågor där detta forum passar för få perspektiv.

Vad skulle vi bli förvånade över att veta om dig?

Att jag är mycket sportintresserad och då framför allt av fotboll. Utöver familjen och mina vänner samlar jag energi från publikplats i allsvenskan där de grönvita färgerna lyser starkast.

Malin Simonsen

Hur länge har du varit styrelseledamot i Kreditföreningen?

Jag blev invald i Kreditföreningens styrelse i januari 2023, kort därefter blev jag utsedd till sekreterare. En sekreterare för protokoll och upprättar en verksamhetsplan och ser till att den följs.

Vad har du för ansvarsuppgifter i Kreditföreningen?

Mina ansvarsområden är KreditNytt och jag sköter LinkedIn-sidan och gör alla inlägg, jag representerar Kreditföreningen (och är styrelseledamot) i FECMA. Och jag ansvarar för hemsidan som skall göras om nu i höst. Och så arbetar jag med Credit Management & Compliance Awards med allt vad det innebär.

Vad tycker du är mest spännande med din roll i Kreditföreningen?

Det är en stor glädje att få möta så många härliga och inspirerande människor med samma intresse som jag har. Jag känner ett starkt engagemang att ständigt

fånga upp vad som är aktuellt och relevant för våra medlemmar. Att skapa forum för nätverkande, för det behövs. Och att genom Kreditgalan få lyfta hela kreditprofessionen är en dröm som går i uppfyllelse.

Vad skulle vi bli förvånade över att veta om dig?

Att jag var karaokestjärna i början på 90-talet är det få som vet. Åkte runt och sjöng och vann karaoke-tävlingar. Min parodilåt var "Greatest love of all" med Whitney Houston. Har 2st guldsivor från perioden 1991-1992. Jag ÄLSKAR att sjunga men gillar inte att stå i centrum. Nervositeten är fruktansvärd. Detsamma gäller om jag ska föreläsa eller presentera nåt inför en stor grupp människor. Det är riktigt jobbigt.

Mikael Svala

Hur länge har du varit styrelseledamot i Kreditföreningen?

Jag inledde som besökare från medlemsföretag under 2016 och fick frågan om jag var intresserad av styrelsearbete under 2020 och valdes in i styrelsen i januari 2021. Vice ordförande sedan 2023.

Vad har du för ansvarsuppgifter i Kreditföreningen?

Oj, vi hjälps åt där det behövs. Men huvudfokus för mig har varit att tillsammans med min styrelsekollega, Malin Simonsen, nylansera Kreditnytt i ny skepnad. Vi har tillsammans med en samarbetspartner utvecklat erbjudandet mot våra medlemmar och utvecklat vårt tidigare medlemsblad till en riktigt tidning. Utöver detta är jag involverad i samarbetet med våra sponsorer samt även i planeringen av Credit & Compliance Awards som vi arrangerar tillsammans med Compliance Forum den 16:e okt på Hamburger Börs i Stockholm.

Vad tycker du är mest spännande med din roll i Kreditföreningen?

Att aktivt arbeta med att synliggöra betydelsen av Credit Management som samhällsviktig funktion samt säkerställa branschen har en förening att enas under. Skapar goda förutsättningar för kunskapsutbyte och nätverkande mellan medlemsföretag samt utveckling av branschen som helhet.

Vad skulle vi bli förvånade över att veta om dig? Jag är otroligt duktig på att bygga med Lego, i vart fall om man frågar mina söner på sex respektive åtta år. Kul att man fortfarande kan imponera på någon!

Sara Bergstrom

Hur länge har du varit styrelseledamot i Kreditföreningen?

Jag har varit med i styrelsen i 1,5 år. Har dock varit med i styrelsen tidigare år, då som styrelsemedlem i två år.

Vad har du för ansvarsuppgifter i Kreditföreningen?

Jag är med i eventgruppen och arbetar med frågor som berör positioneringen av föreningen.

Vad tycker du är mest spännande med din roll i Kreditföreningen?

Nätverkandet som är otroligt värdefullt, att få träffa branschkollegor som man kan utbyta kunskap och erfarenhet med.

Vad skulle vi bli förvånade över att veta om dig?

Jag älskar surströmming

Johnny Nilsson

Hur länge har du varit styrelseledamot i Kreditföreningen?

Jag har varit styrelseledamot sedan i januari 2024

Vad har du för ansvarsuppgifter i Kreditföreningen?

Jag ansvar för arbetet med remissvar på statliga utredningar och lagförslag från Svenska Kreditföreningen. Till min hjälp har jag en grupp av 15 duktiga jurister och ekonomer från några av våra medlemmar.

Vad tycker du är mest spännande med din roll i Kreditföreningen?

Det känns både meningsfullt och spännande att få försöka påverka samhället till det bättre i frågor avseende kreditthantering.

Vad skulle vi bli förvånade över att veta om dig?

Mitt engagemang för kreditfrågor förenas med ett stort intresse och kompetens i alla typer av värderingsfrågor.

Tord Topsholm

Hur länge har du varit styrelseledamot i Kreditföreningen?

2år

Vad har du för ansvarsuppgifter i Kreditföreningen?

Medlem i eventgruppen

Vad tycker du är mest spännande med din roll i Kreditföreningen?

Trevliga och kunniga medlemmar som man kan bolla frågor med och intressanta seminarier och sammankomster

Vad skulle vi bli förvånade över att veta om dig?

Jag kör roaddracing motorcykel

Petter Alvsten

Hur länge har du varit styrelseledamot i Kreditföreningen?

Jag har suttit i styrelsen i sen 2023

Vad har du för ansvarsuppgifter i Kreditföreningen?

Jag arbetar med eventgruppen för att planera våra roliga event, ämnen och talare.

Vad tycker du är mest spännande med din roll i Kreditföreningen?

Möjligheten att träffa våra glada medlemmar, nätverk och lära mig om nya områden.

Vad skulle vi bli förvånade över att veta om dig?

Jag läser text-tv varje dag

Malin Lövgren

Hur länge har du varit styrelseledamot i Kreditföreningen?

Jag blev invald i Kreditföreningens styrelse i januari 2021. Min huvudsyssla är kassör och firmateknare men jobbar även med eventgruppen och andra aktiviteter som har med våra medlemmar och sponsorer att göra.

Vad har du för ansvarsuppgifter i Kreditföreningen?

Som kassör är jag ansvarig för att säkerställa att budget blir upprättad inför årsmöten samt följer upp löpande att de event vi har faller inom ramen för denna. Attesterar fakturor och följer upp föreningens siffror. Svarar på frågor som kommer från medlemmar och sponsorer som inkommer via mejl. Vi har mycket bra hjälp från Föreningshuset med löpande bokföring, upprätta bokslut och även bevakar mejlinkorgen som en första instans. Vid planering av event så är vi ett antal deltagare i styrelsen som håller i trådarna för planering och inbjudningar.

Vad tycker du är mest spännande med din roll i Kreditföreningen?

Att få träffa så många nyfikna, kompetenta och kunskapsörstande kollegor i branschen. Det är alltid lite nervöst inför ett event om det blir lyckat och att det inspirerar andra människor lika mycket som för en själv. Jag blir ofta väldigt engagerad i både branschfrågor och samhällsfrågor där detta forum passar för få perspektiv.

Vad skulle vi bli förvånade över att veta om dig?

Att jag är mycket sportintresserad och då framför allt av fotboll. Utöver familjen och mina vänner samlar jag energi från publikplats i allsvenskan där de grönvita färgerna lyser starkast.

A portrait of Carina Gunnarson, a woman with dark hair, wearing a dark blue top with white and red polka dots and a thin necklace. She is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is a blurred bookshelf filled with books of various colors.

Hon studerar Italiens organiserade brottslighet

- likheter och skillnader mot Sverige

Carina Gunnarson är statsvetare och forskare vid Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI). Under sin karriär har hon framförallt forskat om den italienska maffian på Sicilien. Redan under utbildningen i statsvetenskap började hon intressera sig för italiensk politik och samhälle. Kreditnytt stämde träff med Carina för att diskutera hur det ser ut när organiserad brottslighet infiltrerar samhället och näringslivet.

– Det som först väckte mitt intresse för maffian var att jag såg stora skillnader mellan norra och södra Italien; socialt, politiskt, ekonomiskt. Det berodde på, förstod jag snart, att staten aldrig riktigt lyckats få fotfäste i södra Italien. Maffians inflytande sträcker sig från snabbköp till politiker på hög nivå, och det är otroligt svårt att bryta den kontrollen.

Carina berättar vidare att den italienska maffian är strukturerad i fyra huvudgrenar Cosa Nostra på Sicilien, Camorra i Neapel och Kampanien, 'Ndrangheta i Kalabrien och Sacra Corona Unita i Apulien. Varje maffiagrupp består av ett mycket stort antal familjer som kontrollerar olika geografiska områden. Varje familj har sin egen nisch, och det kan röra sig om både småskalig verksamhet på lokal nivå till nationell

nivå och internationell nivå. Ett gemensamt drag för italienska maffiagrupper är att maffian nästlar sig in där det finns pengar att tjäna. Det kan handla om utpressning - eller så kallade skyddspengar - eller intressen i turistbranschen, transportsektorn, offentliga upphandlingar och mycket mer. Utöver dessa finns även områden som ses som mer traditionellt kriminella, till exempel narkotikahandel och prostitution.

sig. Där kan de sedan mobilisera politiska röster, vilket innebär att de fått ett politiskt inflytande och kunnat använda politiker, på lokal, regional och nationell nivå. Något annat som utmärker italienska maffigrupper är de olika gruppernas anpassningsförmåga. Maffian lär sig snabbt hur den ska operera under olika omständigheter. Till exempel var det nu länge sedan de utförde ett våldsdåd, då de förstått att det är lättare att vinna förtroende och skapa samarbeten om man använder morot istället för piska. De har helt enkelt en kapacitet att förnya sig, och idag är de iklädda kostym, och ser ut som vilka affärsmän som helst.

För många känns det nog som att det finns vissa paralleller mellan den sicilianska maffian och de svenska kriminella nätverken. Carina säger att det är en relevant jämförelse, men att vi fortfarande inte har nått samma läge i Sverige. Hon menar att en stor skillnad mellan länderna är att Sverige har, och länge har haft, starkare institutioner och ett starkare civilsamhälle.

Utifrån dina studier av den italienska maffian, tror du att Sverige skulle hamna i en liknande situation?

– I södra Italien har staten aldrig riktigt lyckats få fotfäste. Det beror till stor del på att maffian har fyllt en funktion i samhället. Det som staten inte tar hand om har traditionellt skötts av maffian, och det har hjälpt dem att få viss social legitimitet. Det absolut farligaste är om människor slutar lita på statliga institutioner och istället förlitar sig på maffian. Det kan ta sig uttryck i att man till exempel inte polisanmäler brott eller vänder sig till de kriminella för att låna pengar eller för att få andra tjänster.

Carina säger även att det finns skillnader i hur de kriminella strukturerna är organiserade. På Sicilien har det funnits ett tydligare ledarskap, tydligare organisation och kontroll mellan olika maffigrupperingar. I Sverige har vi en annan situation som är mer volatil och där olika kriminella nätverk konkurrerar om kontroll över marknader och områden. De verkar heller inte ha samma starka sociala förankring som italienska maffigrupper. Men det finns mycket stora skillnader mellan olika kriminella grupper, i Italien och i Sverige, så om man gör jämförelser ska man vara noga med vilka grupper man jämför.

– Den italienska maffian finns sedan länge både i förvaltningen och på politisk nivå. I Sverige kan vi se att kriminella nätverk lyckats utnyttja våra välfärdssystem, som vid assistanshärvan i Södertälje. En bra tumregel är att maffian, eller kriminella nätverk, alltid kommer försöka infiltrera branscher där det går att tjäna mycket pengar, och i Sverige är välfärdsektorn en stor risk. Det finns mycket pengar i den och kontrollerna är inte alltid tillräckliga. Utöver välfärden finns flera andra riskområden som byggbranschen, transportsektorn och offentliga upphandlingar.

Hur kan svenska företag eller statliga myndigheter skydda sig från kriminell infiltration?

– Det absolut viktigaste är att ha bra koll på företag och underleverantörer vid offentliga upphandlingar. Man behöver vara lika smarta som de kriminella, och då gäller det att alltid göra kontroller av underleverantörer och inte samarbeta med vem som helst. Om du till exempel blir erbjuden väldigt låga priser för en vara eller tjänst är det förmodligen för bra för att vara sant. Det kan även vara bra att ta kontakt med sin branschorganisation om man känner sig osäker, det är bättre än att agera på egen hand. Utöver det är bra säkerhet och rutiner viktigt; man ska veta vem man släpper in i sina lokaler, vem man gör affärer med och vad som räknas som en muta.

Trots att Carina sett hur maffian kontrollerar stora delar av Sicilien är hon hoppfull inför framtiden. Hon berättar att det i Italien ständigt sker ett arbete mot maffian. Man satsar exempelvis på skolan och aktiviteter för unga. För att motverka maffian måste man minska arbetslösheten, eftersom maffian kan erbjuda inkomster.

– Jag tror det är otroligt viktigt att erbjuda ett bättre alternativ, och bygga upp ett samhälle där människor inte ser grov kriminalitet som det enda alternativet. Man behöver visa att man inte bara är mot maffia, utan även arbetar för ett tryggare, demokratiskt och legalt samhälle.

Text: Selma Louf

Carina Gunnarson

Vad möjliggör den här typen av samhällsinfiltration?

– Maffians inflytande förklaras av flera saker. Dels är Italien till stor del fortfarande en kontantekonomi, vilket gör det enklare att tvätta pengar och operera under radarn. Utöver detta har den italienska maffian, till skillnad från till exempel svensk organiserad brottslighet, en mycket lång historia. De har under flera generationer byggt upp sin kontroll över områden, till den grad att staten haft svårt att etablera

**CREDIT
& MANAGEMENT
COMPLIANCE**
Conference
& Awards **2024**

Välkommen till Kredit- branschens stora konferens och galakväll

Tidningen Kredit Nytt är stolt samarbetspartner till Credit & Compliance-branschens stora konferens och galakväll, Credit Management & Compliance Conference and Awards, den 16 oktober på Hamburger Börs, som anordnas av Credma och Företagsuniversitetet i samarbete med Svenska Kreditföreningen och Compliance Forum.

Under en välfylld eftermiddag får du lyssna till inspirerande föreläsningar och samtal på scenen. Du bjuds på ny kunskap, uppdatering, inspiration och möjlighet till nätverkande med bransch- och yrkeskollegor inom Credit & Compliance från hela Sverige.

När eftermiddagen övergår till kväll byter Hamburger Börs skepnad och vi bjuder in till galakväll med tre-rättersmiddag för att hylla och premiera företag och medarbetare inom Credit och Compliance branschen.

Arrangörer:

credma

 **FÖRETAGS
UNIVERSITETET**

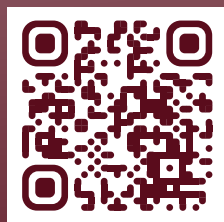
Huvudpartners:

 Kredinor

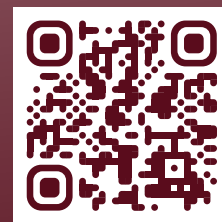
VINGE

Läs mer om
konferensen här

Boka dina
biljetter här

Datum:

Den 16 oktober 2024.

Dagen inleds med
konferensen kl 13.00.

Dagskonferensen övergår till
galamiddagen på kvällen.

Adress:

Hamburger Börs, Stockholm.

Partners:

 NORTH HOUSE

SHARP
RECRUITMENT & CONSULTANTS

 profina

Kreditföreningens sponsorer: Alektum Group, Aptic AB, Banqsoft, Credma,
Dun & Bradstreet Europe, Intrum, Riverty, UC AB

& CREDIT MANAGEMENT COMPLIANCE

Conference
& Awards **2024**

16
okt

ARRANGÖRER

... I SAMARBETE MED

COMPLIANCE FORUM

Program

- 13.30 **Välkommen**
Eftermiddagens värdar **Fredrik Berling** och **Milica Milic** öppnar Compliance & Credit Management Conference and Awards 2024
- 13.40 **Säkerhetspolitiska hot mot Sverige**
Sveriges säkerhetspolitik och hoten mot Sverige är frågor som i allra högsta grad står i fokus. Att geopolitiska faktorer har stor betydelse för konjunkturen har också blivit alltmer uppenbart. **Erik Lewin** har mer än 20 års erfarenhet som officer och säkerhetsrådgivare i Mellanöstern, Centralasien och Sverige. Här ger han en aktuell bild av hoten mot Sverige.
- 14.20 **Finansinspektionens prioriteringar 2024**
Eric Leijonram är chefsjurist på Finansinspektionen. Han ger en inblick i hur Finansinspektionen ser på sitt uppdrag och vad man prioriterar under 2024.
- 14.45 **Aktuella utmaningar inom bank och finans**
Viveca Strangert, välkänd compliance-expert, **Patrik Rydén**, chef på Konsumenternas bank- och finansbyrå samt Kronofogdens **Davor Vuleta** kommenterar Finansinspektionens prioriteringar och ger sin syn på hur compliance- och kreditfunktionerna kan bidra till en hållbar verksamhet inom bank och finans.
- 15.15 Eftermiddagskaffe med möjlighet till nätverkande
- 15.45 **Vad kan kredit och compliance lära sig av aktuella sanktionsbeslut?**
Daniel Eriksson, complianceexpert med lång erfarenhet inom finanssektorn och **Anders Björkenheim**, välkänd bedrägeriutredare, redovisar ett antal aktuella sanktionsbeslut och reflekterar över hur vi kan använda besluten för att utveckla policier och metoder inom kreditgivning och compliance.
- 16.15 **Korruptionens anatomi**
"Det finns ett spänningsfält mellan etik och ekonomi", menar forskaren och författaren **Tomas Brytting**. Här resonerar han kring vad moralisk kompetens är och hur den påverkas av organisationens utformning. Vi får också lyssna till antikorrupcionsexperten Louise Brown från Advisense som resonerar kring ett antal aktuella fall.
- 16.50 Kort paus
- 17.00 **När en cyberattack slår ut en samhällskritisk funktion**
I november förra året utsattes Svenska Kyrkan för en s.k. ransomware-attack, som gjorde att en rad kritiska funktioner slogs ut. Det gick till exempel inte att boka bröllop, dop eller begravningar via kyrkans hemsida. Här berättar **David Axelsson Fisk** och **Josefine Lindstedt Nelsson** från Svenska kyrkan om de lärdomar man kunnat dra av attacken.
- 17.30 **Mål, mod och passion**
När **Annie Lööf** förra året avgick som partiledare hade hon under lång tid varit makthavare i en position som givit henne unika insikter i samhällsutvecklingen. I ett personligt samtal berättar Annie om hur hon använder mål, mod och passion för att inte bara själv få en ram och riktning i sitt ledarskap, utan även för att skapa bättre möjligheter att andra frivilligt åker med på tåget.
- 18.00 **Konferensen avslutas och kvällens program inleds**
Välkommen till mingel och gala, där en rad utmärkelser delas ut till kredit- och compliancebranschens bästa.

Huvudpartners

VINGE

Kredinor

Partners

NORTH HOUSE

SHARP
RECRUITMENT & CONSULTANTS

zwapgrid

profina 40 år

Stefan Rundström

Vem kan vi lita på

Vi lever i en tid där förmågan att fatta beslut har blivit en av de mest kritiska färdigheterna, både i affärlivet och i våra privata liv. Beslutens vikt varierar – från små, vardagliga val till avgörande beslut som kan förändra våra liv och verksamheter i grunden. Vad som dock förenar alla dessa beslut är behovet av tillförlitlig och korrekt information. Men i dagens ständigt expanderande informationsflöde ställs vi inför en allt svårare utmaning: Hur mycket information kan vi egentligen bearbeta och, kanske ännu viktigare, hur mycket av informationen kan vi verkligen lita på?

Denna fråga blir särskilt angelägen när vi tittar på ett område där informationens trovärdighet är avgörande – kampen mot bedrägerier. Bedrägeribrott har blivit en av de snabbast växande brottskategorierna i Sverige, och utvecklingen är skrämmande. Under 2023 anmäldes cirka 307 000 bedrägeribrott i landet, en betydande ökning från de cirka 240 000 anmälningar som gjordes året innan. Det handlar inte längre bara om enskilda individer som drabbas; företag påverkas nu i en ökande grad av den brottsliga verksamheten.

Ett talande exempel på den djupa penetrationen av kriminella element i näringslivet är uppgifter från 2017 som visade att över 5 000 personer med kopplingar till organiserad brottslighet hade styrelseuppdrag i svenska företag. Än mer anmärkningsvärt är att nästan 4 000 styrelseledamöter var direkt länkade till kriminella nätverk som Hells Angels. Dessa siffror är dessutom troligen i underkant eftersom de inte inkluderar kommunalt ägda bolag,

vilket innebär att den verkliga omfattningen av problemet kan vara ännu större.

Vi måste också överväga de sätt på vilka kriminella element infiltrerar samhällsviktiga sektorer som polisen, advokatbyråer, banker, kommuner och andra myndigheter. Genom denna infiltration kan de kriminella påverka beslut och processer som rör allt från uppehållstillstånd och alkoholtillstånd till bidrag och kreditgivning. Ett annat fenomen är att det i Sverige finns cirka 1 200 ombud som hanterar kontanter och kort för att skicka pengar utomlands. Det vore naivt att tro att alla dessa verksamheter bedrivs i fullständig legalitet och att de skulle klara en mer detaljerad granskning.

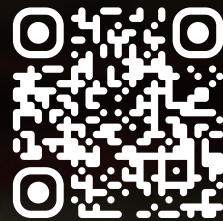
För att effektivt bekämpa denna utveckling behöver vi inte bara uppdaterad lagstiftning och bättre samkörning av register, utan också nya verktyg. Ett potentiellt verktyg kan vara införandet av ett certifikat som bekräftar att en person har rätt att äga, driva och kontrollera ett företag. Detta skulle kunna fungera som ett första filter för att hindra kriminella från att få fotfäste i företagsvärlden.

För er som arbetar med kreditanalyser är det viktigare än någonsin att ”sälla agnarna från vetet.” Det handlar inte bara om att analysera finansiella nyckeltal, utan om att förstå den bredare kontexten och identifiera potentiella risker som kan hota både företaget och samhället. Jag hoppas innerligt att ni har och fortsättningsvis får tillgång till de verktyg och den information ni behöver för att skydda ert företag och därigenom bidra till ett säkrare samhälle.

I denna kamp mot bedrägerier spelar också teknologin en dubbel roll. Å ena sidan kan artificiell intelligens (AI) vara ett ovärderligt verktyg för att upptäcka och förebygga bedrägerier genom att analysera stora mängder data och identifiera mönster som kan indikera oegentligheter. Å andra sidan kan samma teknologi användas av kriminella för att skapa fiktiva företag, miljöer och identiteter, vilket gör det ännu svårare att avslöja bedrägerier. AI:s potential att både hjälpa och stjälpas understryker vikten av att vi använder denna teknologi med stor försiktighet och integritet.

Trots den dystra bild jag målar upp finns det anledning till hopp. Det finns många krafter i samhället som arbetar målmedvetet för att bekämpa dessa hot. Vi kan kanske inte stoppa alla kriminella aktiviteter, men vi kan göra deras verksamhet betydligt svårare och riskablare. Genom samarbete, innovation och beslutsamhet kan vi skapa ett samhälle där brott inte lönar sig, och där det blir näst intill omöjligt att bedriva kriminell verksamhet utan att bli upptäckt.

Sammanfattningsvis står vi inför stora utmaningar, men också stora möjligheter. Genom att fortsätta utveckla våra verktyg och strategier, och genom att aldrig förlora fokus på vikten av korrekt och tillförlitlig information, kommer det att ge oss ökade förutsättningar att ta beslut och framför allt bättre beslut.

Scanna QR-koden
och läs mer om vad
vi kan erbjuda.

Data som ger dig hela bilden.

dun & bradstreet

Var medveten om de osynliga riskerna

Christian Zittenbaum

Att kriminella använder företag som fasad för ekonomisk brottslighet är en realitet, och för att inte bli lurad gäller det att vara medveten om de osynliga riskerna. – Allt kan se bra ut på pappret. Om du ska kunna genomskåda de falska fasaderna måste du lära dig känna igen varningssignalerna, säger Christian Zittenbaum, utbildningsspecialist på Dun & Bradstreet.

Om ett företag har 200 000 kronor i betalningsanmärkningar, skulder hos Kronofogden eller är på väg att gå i konkurs ringer varningsklockan hos de flesta, men om allt ser bra ut på pappret, hur ska man då veta att bolaget är oseriöst?

– Den organiserade brottsligheten har specialister som vet precis hur de ska bygga bolag. Företagen är kreditvärdiga och uppfyller alla formella krav som Bolagsverket ställer, de har en bra årsredovisning, en fulltalig styrelse och så vidare, säger Christian Zittenbaum.

Han poängterar att allt handlar om att ställa tillit mot kontroll. Det går inte att rakt av lita på att det som finns registrerat hos myndigheterna är korrekt och kontrollerat.

– Jag kan ge några exempel. Tre företag lämnade in identiska årsredovisningar i december år 2023, vilket såklart var förfalskningar. Ett annat företag skrev sig på en adress som inte existerar. Ett tredje bolag rapporterade in en verklig huvudman, det vill säga ägare till bolaget, som i själva verket var en målvakt. Alla dessa bolag gick under radarn, blev kreditvärdiga och används för att begå bedrägerier med. Kontrollerna hos Bolagsverket har varit

begränsade och det måste man vara medveten om. Det positiva är dock att det kom en ny förordning 1 april 2024 som ger Bolagsverket bättre möjlighet att kontrollera att uppgifterna som finns i deras register stämmer, säger Christian Zittenbaum.

Han betonar vikten av att göra fördjupade kontroller – i synnerhet vid större affärer.

– Ett företag kan vara kreditvärdigt, men alla varningssignaler finns inte i kreditupplysningen, exempelvis kan juridiken ge en annan bild. Visar det sig att styrelseledamöterna är dömda för grovt bedrägeri eller bokföringsbrott, då vill du förhoppningsvis inte göra affärer med dem, säger Christian Zittenbaum.

De kriminella är skickliga omvärldsbevakare och hittar hela tiden nya vägar för att distansera sig från bedrägeriet. Ett sätt är att använda styrelsemålvakter vars enda uppgift är att skriva under vissa bolagshandlingar, i övrigt har de ingenting med företagets verksamhet att göra.

– Ibland kan det vara svårt att identifiera om det rör sig om en målvakt eller inte. Det första jag kollar upp är om den adress som angetts för styrelseuppdraget stämmer med var personen

är folkbokförd, och om han eller hon sitter i flera styrelser i olika branscher. Är ledamoten skriven på en pizzeria, eller kanske till och med hemlös, då är det inte så troligt att han eller hon verkligen företräder bolaget. Eller om samma person sitter i styrelsen både för ett byggbolag, ett städbolag, en restaurang och ett transportbolag. Det är tydliga varningssignaler, säger Christian Zittenbaum.

För att identifiera riskerna gäller det att tänka utanför boxen och inte bara göra de kontroller som man alltid har gjort.

– Många kunder som går vår utbildning InfoTorg – Identifiera varningssignaler, blir först uppgivna över att det kan vara så här, men återkommer senare till mig och berättar att de har ändrat sina rutiner för bakgrundskontroll. Kursen blir en ögonöppnare, säger Christian Zittenbaum.

AKTUELLA KREDIT- UTBILDNINGAR

- **Bokslutsanalys i enskild firma – digital utbildning**
Individuell start – Online
- **Företags- och kassaflödesanalys**
4 oktober
- **Företagsvärdering och förvärv**
23 oktober
- **Hållbarhet i kreditgivningen**
16 oktober
- **Kreditgivning till koncerner**
8 oktober
- **Kreditsäkerhet - digital utbildning**
Individuell start – Online
- **Läsa och analysera en årsredovisning**
21 oktober

credma

*Gregor Stopar, CFA, FRM
Corporate Finance Specialist, Kreditor AS*

*Anmol Juneja, CFA
CIO Kreditor AS (CEO Kreditor Finans AS)*

Kreditor:

Införandet av en kapitaleffektiv modell ger nya möjligheter och fördelar för både Kreditor och våra kunder.

Värdepapperisering är en lösning som omvandlar tillgångar som innehas av finansiella institutioner till investeringsbara värdepapper. En portfölj av lån (t.ex. bostadslån, billån, kreditkort, etc.) samlas, ompaketeras och organiseras slutligen i olika risktrancher, som genererar avkastning baserat på kassaflöden från de underliggande tillgångarna. Det är inte ett ovanligt koncept, men det har tyvärr fått ett dåligt rykte sedan finanskrisen 2008. På dagens marknad är dessa transaktioner dock strikt reglerade av EU-lagstiftning och utgör ett viktigt verktyg för att omfördela risk inom det finansiella systemet till en bredare investerarkrets, vilket gör dem till en byggsten i Kapitalmarknadsunionen (CMU).

Som vi på Kreditor ser det, finns det flera fördelar med värdepapperisering för både våra kunder och oss. Vi tror att de viktigaste fördelarna för våra kunder är betydande kapitallättnader, möjlighet till högre pris vid försäljning av portföljer och möjligheten att behålla ett ekonomiskt intresse i den underliggande portföljen genom senior investering. Å andra sidan

drar Kreditor nytta av fler intäktströmmar baserade på avgifter, en junior investering som passar vår riskprofil och mindre balansomsättning, vilket överensstämmer med Kreditors anpassning till en kapitaleffektiv affärsmodell.

Som nämnts ovan är en av de största fördelarna för våra kunder den betydande kapitallättna-

”På Kredinor har vi expertis och en bolagsstruktur på plats.”

der som kan uppnås av finansiella institutioner på exponeringar som annars skulle omfattas av regleringen för ”prudential backstop”. Denna regel säger i princip att efter 3 år i default måste exponeringen skrivas av vid beräkning av regulatoriskt kapital. Med andra ord måste exponeringen täckas fullt ut av eget kapital, vilket avsevärt påverkar institutionens avkastning på kapital. Genom en vanlig försäljning av tillgångar undviker institutionen denna påverkan, men förlorar också det ekonomiska intresset i portföljen. Vid en försäljning till ett SPV som inte har krav på regulatoriskt kapital, kan institutionen däremot behålla en del av exponeringen med en lägre kreditrisk. I praktiken skulle institutionen behålla en prioriterad senior obligation och sälja av den underordnade junior obligationen. Genom en serie kvantitativa tester och kvalitativa bedömningar från behörig myndighet visar institutionen att en tillräcklig del av kreditrisken har överförts och att den därför bör vara berättigad till att uppnå ”Signifikant Risköverföring” eller SRT. Enligt CRR-artiklarna 244/245(1)(a) tillåter uppnåendet av SRT att originatorn exklu-

derar värdepapperiserings exponeringar från beräkningen av riskvägda exponeringar och förväntade förluster. När man behåller (senior) del av portföljen beräknas nya riskvikter på de värdepapperiserade exponeringarna, och ingen backstop tillämpas.

Eftersom SRT är den största fördelen för finansiella institutioner som omfattas av regleringskrav på kapital, gäller detta inte för inkassobolag (såsom Kredinor), som i de flesta jurisdiktioner är undantagna från samma regler (undantaget är Norge). Å andra sidan är den största fördelen för dessa företag, i ett högre ränteklimat, tillgång till alternativa finansieringskällor. Eftersom finansieringen för finansiella institutioner är betydligt billigare än för inkassoföretag, möjliggör detta mer flexibilitet både vad gäller räntenivåer samt tranchestorlekar, som kan vara mer gynnsamma än de belåningsgradgränser som vanligtvis sätts av lån- eller obligationsavtal.

På detta sätt tror vi att värdepapperisering gynnar både inkassobolag och finansiella institu-

tioner som vill minska kapitalbehoven på sina icke-presterande exponeringar. På Kredinor har vi expertis och en bolagsstruktur (SPV) på plats. Tidigare i år slutförde vi vår första värdepapperisering och vi har flera pågående diskussioner med kunder om potentiella nya affärer, vilket indikerar att detta verkligen är det nya sättet att bedriva verksamhet på NPL-marknaden.

Hur går det med konsumentskyddet?

Ända sedan finanskrisen 2008 har medier rapporterat om konsumenters ökande skulder och ett förändrat konsumtionsbeteende. "Köp först - betala sen" har blivit regel snarare än undantag oavsett om du ska köpa nya kläder till barnen eller ett hus att bo i. Därtill har den tekniska utvecklingen rusat fram och innovativa lösningar har förenklats och effektiviserat handeln med en uppsjö betalningslösningar som leder till konsumtion på kredit. I takt med utvecklingen har lagstiftaren och Finansinspektionen (FI) haft bråda dagar både för att hålla marknaden i schack och för att skydda konsumenterna. Men, hur går det egentligen med konsumentskyddet?

Sverige och de nordiska grannländerna låg länge i framkant vad gäller konsumentskydd inom kreditområdet med tonvikt på sund kreditgivning och konsumentens förmåga att återbetala krediten. När EU:s konsumentkreditdirektiv trädde ikraft 2008 blev förändringarna i svensk rätt begränsade då de nya reglerna låg i linje med rådande rättsläge. Sedan dess har ytterligare regler stärkt konsumentskyddet, bland annat inom bolåneområdet, för gräsrotsfinansiering och för högkostnadskrediter. Därtill har FI infört bolånetak, amorteringskrav och flera allmänna råd för krediter i konsumentförhållanden. Allt för att skydda privatpersoner från att hamna i skuldfallen.

Reglerna verkar emellertid inte ha fått önskat utfall, särskilt vad gäller konsumtionskrediter. Bland annat visar statistiken att svenska hushålls skuldsättning ligger på mycket höga nivåer och konsumtionslånen har mer än fördubblats de senaste 15 åren. Samtidigt uppgår enskilda personers skulder hos inkassoföretagen och hos Kronofogdemyndighet till historiskt höga siffror.

För kreditgivarna på konsumentkreditmarknaden har det varit en hektisk tid att implementera och leva upp till alla nya regelverkskrav samtidigt som efterfrågan ökat och den tekniska utvecklingen rusat. Fokus för vissa aktörer

har sannolikt legat mer på teknik och efterfrågan, medan andra lagt mycket resurser på att följa lagar och regler. Det kan konstateras att skillnaderna mellan kreditgivarnas metoder och rutiner för kreditprövning är stora. Något som delvis är en naturlig följd av skillnader i produktutbud. Kreditprövningen för en liten kredit för dagligvaror behöver inte vara lika omfattande som för ett större lån, men olikheterna bottenar sannolikt också i att lagstiftningen lämnar utrymme till kreditgivaren att själv bedöma vad som är en tillräckligt omfattande kreditprövning i det enskilda fallet. Kreditgivarna lämnas att förlita sig på sina egna kunskaper och omdöme i denna fråga

Erika af Sandeberg
- Advisense

och många visade därför stort intresse när det kom ett avgörande på ämnet i högsta förvaltningsdomstolen 2017⁽¹⁾. I den så kallade HM-domen slog domstolen fast att vid kreditköp av kreditgivarens egna varor upp till 10 000 kronor är det tillräckligt att basera kreditprövningen på en kreditupplysning.

Flera aktörer på marknaden har funnit vägledning i domen vid utformningen av deras respektive kreditprövningar. Bland annat kan det utläsas i några av FI:s senaste sanktionsdomar⁽²⁾ avseende kreditprövning att berörda banker hänvisat till HM-domen. FI ansåg emellertid inte att kreditprövningen var baserad på tillräcklig information bland annat på grund av att det i fallet rörde sig om krediter som uppgick till 400 000 kronor.

Båda domarna överklagades till Förvaltningsrätten som bedömde att de uppgifter som legat till grund för kreditprövningarna har varit tillräckliga bland annat mot bakgrund av att bankerna hade redovisat få inkassoärenden och små kreditförluster. Förvaltningsrätten lade således inte någon större vikt vid något resonemang kring konsumentskyddet. FI överklagade och i juni i år kom Kammarrättens avgörande, i det ena målet, som betonar att syftet med en kreditprövning är att ge ett skydd för den enskilda konsumenten ”utifrån en helhetsbild av dennes ekonomiska situation”⁽³⁾. Även denna dom är överklagad och huruvida högsta

förvaltningsdomstolen kommer att bevilja prövningstillstånd i ärendet återstår att se. Det kan dock konstateras att en prejudicerande dom sannolikt vore önskvärd.

Det faktum att lagstiftningen är vag vad gäller kreditprövning för konsumtionskrediter samt den bild statistiken avseende problemkrediter visar, har gett upphov till en rad initiativ till hur konsumentskyddet ska stärkas. Dels föreslås att lagen om viss verksamhet med konsumentkrediter ska upphävas och att det ska krävas tillstånd att driva bank- och finansieringsrörelse för att lämna eller förmedla lån till konsumenter. Detta till följd av att vissa bolag med tillstånd enligt lag om viss verksamhet med konsumentkrediter inte ansetts bedriva sund kreditgivning och samtliga sådana företag som önskar fortsätta sin verksamhet kommer alltså behöva söka nya tillstånd.

Vidare publicerade regeringen nyligen lagrådsremissen Ett förstärkt konsumentskydd mot riskfylld kreditgivning och överskuld-sättning och en utredning har tillsatts för att analysera och föreslå hur EU:s nya konsumentkreditdirektiv⁽⁴⁾ ska implementeras i svensk rätt.

Frågan är vad vi kan förvänta oss av dessa nya initiativ. Lagstiftaren tycks välja en annan väg för att lösa överskuldssättningsproblematiken än att sätta upp tydliga regler om

kreditprövning. En rad av de ursprungliga förslagen som skulle bidra till en utvidgad kreditprövning har nämligen försvunnit längst vägen. Bland annat var ambitionen i Överskuld-sättningsutredningen att kreditgivningen skulle bli bättre genom ett utökat kreditregister, något som nu försvunnit i lagrådsremissen. Det sker inte heller några förtydliganden vad gäller kreditprövning i lagtexten.

Tydlig och förutsägbar lagstiftning är en grundförutsättning för rättssäkerheten och då det tycks som att vi fortsatt kommer få leva i avsaknad av detta blir en prejudicerande dom av stor vikt. Vi på Advisense följer således utvecklingen med spänning och vi kommer få anledning att återkomma till ämnet under hösten. Följ oss gärna på [advisense.com](https://www.advisense.com) och LinkedIn för att ta del av våra observationer.

⁽¹⁾ HFD Mål nr 5868–16.

⁽²⁾ FI dnr 20–1558 och FI dnr 20–1557.

⁽³⁾ KR Mål 7307-23, s. 8

⁽⁴⁾ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2023/2225 av den 18 oktober 2023 om konsumentkreditavtal och om upphävande av direktiv 2008/48/EG

VILSE I COMPLIANCE- DJUNGELN?

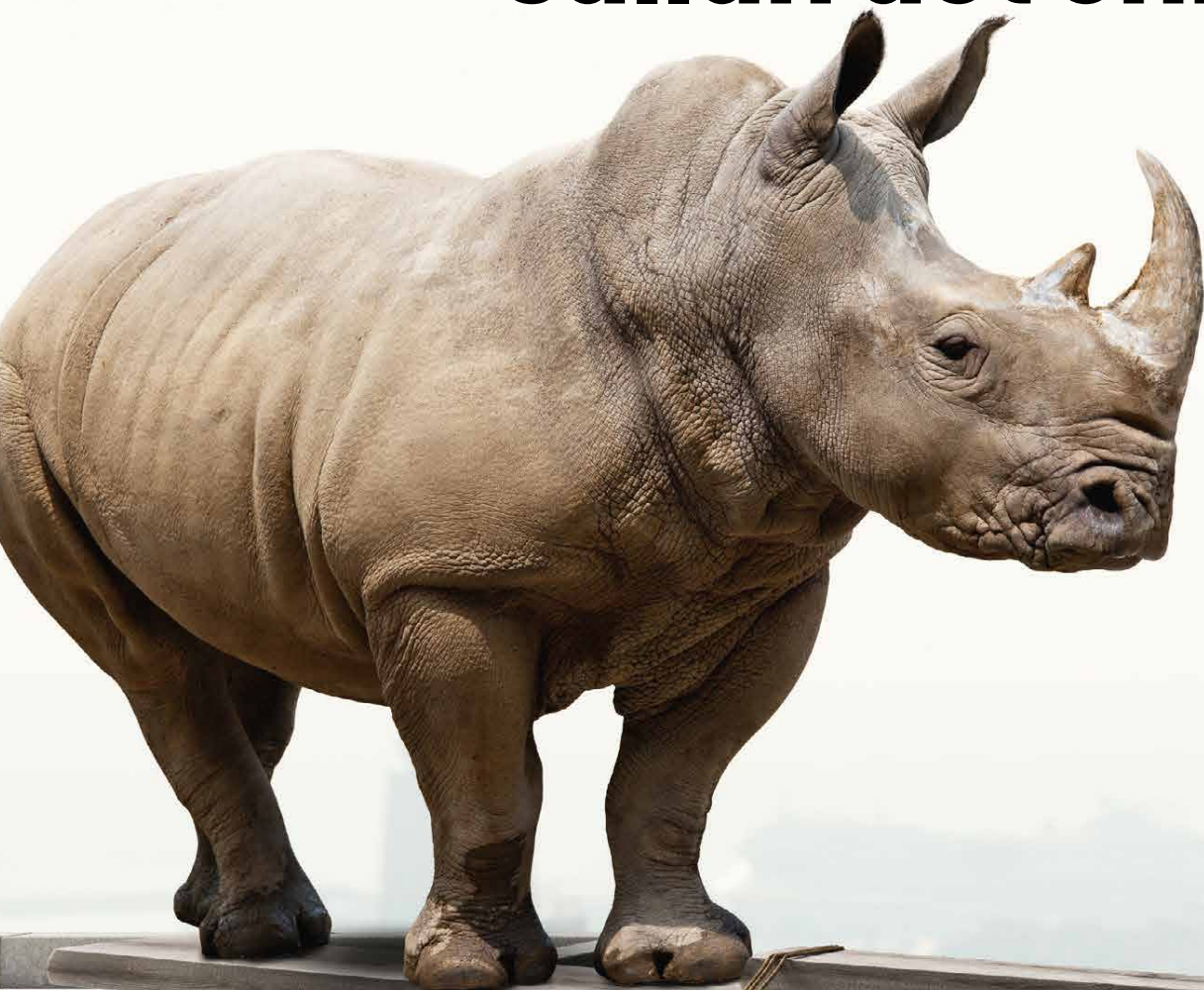
Vi hjälper dig navigera de regulatoriska kraven så att du kan känna dig trygg i att du följer gällande lagar och regelverk.

Läs mer här!

Det bästa sättet att hitta en konsult är sällan det enklaste

sharprecruitment.se

Regelverken blir fler och fler. Det krävs experter för både överblick och detaljdjup. Samtidigt blir regelefterlevnaden viktigare på allt fler områden. Experterna på detta är för få, men vi vet var de finns. Vi vet deras ambitioner, karriärplaner och incitament. Vi vet också vilket som är deras naturliga nästa steg. Genom oss får du access till kompetensen.

SHARP
RECRUITMENT & CONSULTANTS

Automatisering – nyckeln till effektiv riskhantering inom compliance

Med ett ökande tryck på complianceavdelningar och begränsade resurser ser allt fler företag behovet av att automatisera sina processer. Enligt Theodora Papadimitropoulou, ansvarig för tredjepartsrisk på Dun & Bradstreet i Norden och Baltikum, är automatisering avgörande för att möta framtida utmaningar inom compliance.

Theodora Papadimitropoulou

”Om företagen saknar tillgång till tillförlitliga beslutsunderlag kan riskbedömningen bli för snäv.”

En färsk undersökning från Dun & Bradstreet visar på en allt större press på compliance-funktionerna inom svenska företag. Resultaten pekar på att efterfrågan på resurser och kompetens för att säkerställa att företag följer lagar, regler och interna policys har ökat med 37 procent under det senaste året.

– Företag behöver lägga betydligt mer tid på compliance, särskilt inom områden som ESG och penningtvätt. Nya direktiv och förändringar i befintliga regler kräver proaktiva riskbedömningar och en anpassning till nya förutsättningar, säger Theodora Papadimitropoulou.

Hon understryker också vikten av att ha rätt data, verktyg och personal för att möta dessa krav effektivt.

Strikta riskbedömningar hindrar tillväxt

Undersökningen avslöjar också att 56 procent av företagen har tvingats tacka nej till potenti-

ella affärsmöjligheter på grund av osäkerheter kring affärsrelationers risker. Papadimitropoulou förklarar att detta delvis kan bero på en alltför försiktig riskbedömning, vilket resulterar i förlorade tillväxtpotentialer.

– Om företagen saknar tillgång till tillförlitliga beslutsunderlag kan riskbedömningen bli för snäv. Detta kan leda till att man tackar nej till kunder som man faktiskt hade kunnat göra framgångsrika affärer med. Det är viktigt att kontinuerligt uppdatera sin riskpolicy och vara öppen för justeringar, fortsätter hon.

Automatisering som lösning

Trots de ökande kraven uppger två tredjedelar av de tillfrågade företagen att de saknar extra budget för att utöka sina complianceavdelningar. Papadimitropoulou menar dock att rekrytering inte alltid är lösningen på problemet.

– Att anställa fler compliance-specialister är inte nödvändigtvis svaret. Istället bör företagen

se över hela sitt ekosystem och utvärdera sin effektivitet. Automatisering kan erbjuda en hållbar lösning genom att göra det möjligt att reagera snabbt på förändringar och minska risken för manuella fel.

Hon tillägger att automatisering historiskt sett har setts som en risk, men att det i själva verket kan vara nyckeln till en smidig och effektiv riskhantering.

– Företag bör betrakta sin riskpolicy som ett levande dokument och integrera automatisering för att säkerställa att man snabbt kan anpassa sig till förändringar i regelverken, avslutar hon.

Enabling financial innovation

Software solutions for new business opportunities and a competitive advantage

ASSET FINANCE // CREDIT MANAGEMENT // DIGITAL BANKING

BanQsoft

banqsoft.com

Henrik Schön är advokat och counsel i Vinges arbetsgrupp för finansiella tjänster och tillståndsfrågor med bred kunskap och erfarenhet av att biträda klienter inom den finansiella sektorn (inklusive styrelseuppdrag), med ett särskilt fokus inom bankverksamhet och värdepappersrörelse.

Konsumentkrediter

– något om kreditprövning och kommande lagstiftning

Bakgrund

Svenska konsumenters skulder är återigen högaktuella till följd av en växande skuldbörda och allt fler ärenden hos Kronofogden. Detta har föranlett nya lagstiftningsinitiativ för att motverka överskuldssättning vilket aktualiserar en av de mest centrala legala frågorna vad gäller konsumentkrediter: kreditprövningen, och mer specifikt vilka uppgifter denna ska baseras på.

Tillräckliga uppgifter vid kreditprövning

Kreditgivning till konsumenter regleras primärt i konsumentkreditlagen (2010:1846) (KkrL), vilken i sin tur kompletteras av bl.a. allmänna råd från såväl Finansinspektionen (FI)⁽¹⁾ som Konsumentverket. För kreditinstitut tillkommer regler i bl.a. lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, från FI⁽²⁾ samt från Europeiska Bankmyndigheten⁽³⁾.

Enligt 12 § KkrL ska kreditprövningen baseras på ”tillräckliga uppgifter om konsumentens ekonomiska förhållanden”. Vad som utgör tillräckliga uppgifter, dvs. vad kreditgivaren faktiskt behöver analysera, framgår inte av vare sig lag eller förarbeten. Det främsta syftet med kreditprövning är att motverka överskuldssättning hos konsumenter⁽⁴⁾ och vid införandet av KkrL uttalade regeringen att ”tillräckliga uppgifter” innebär att kreditgivaren måste samla in de uppgifter som krävs för att konsumentens betalningsförmåga för krediten ska kunna bedömas med en hög grad av säkerhet⁽⁵⁾.

Frågan har prövats av högsta förvaltningsdomstolen (HFD)⁽⁶⁾ där HFD – i ljuset

av ett avgörande från EU-domstolen⁽⁷⁾ – uttalade att en kreditgivare i varje enskilt fall ska bedöma om uppgifterna är tillräckliga utifrån de särskilda omständigheterna. Även om HFD på ett principiellt plan uttryckte att varifrån uppgifterna för kreditprövningen inhämtas får variera, och att en kreditgivare inte nödvändigtvis behöver inhämta uppgifter direkt från konsumenten utan att offentliga register kan vara tillfyllest, så ger inte domen någon generell vägledning för underlagets omfång då krediterna ifråga relaterade till kreditgivarens egna produkter, och således inte rena konsumtionskrediter.

Enligt FI:s allmänna råd ska prövningen i regel baseras på t.ex. konsumentens inkomster, utgifter och skulder. FI har i sin beslutspromemoria konkretiserat råden men anger i linje med ovan att det är omständigheterna i det enskilda fallet som avgör och poängterar att det även – bl.a. utifrån storleken på krediten ifråga – kan krävas att information utöver vad som anges i råden inhämtas⁽⁸⁾.

Nyligen var frågan återigen föremål för prövning i Kammarrätten som bedömde att kreditgivaren inte baserat kreditprövningen på tillräckliga uppgifter när uppgifter om bolån, antal barn i hushållet samt vissa andra kreditengagemang – vilka ansågs vara så pass centrala för att bedöma en kredit sökandes ekonomiska situation – inte hade inkluderats i underlaget⁽⁹⁾.

Trots flertalet källor med vägledning för vilket underlag kreditprövningen ska baseras på synes det vanskligt för kreditgivare att dra generella slutsatser om vad som utgör tillräckliga uppgifter. Olika typer av krediter föranleder givetvis varierande övervägan-

den, men i en samhällsekonomi där krediter fyller en viktig funktion och konsumenterna ofta ställer krav på digitaliserade och lättillgängliga tjänster – något som föranlett en utveckling med växande användning av automatiska och statistiska modeller⁽¹⁰⁾ – är det uppenbart svårövertygligt med detaljpassade prövningar på individnivå. Det faktum att kreditgivare saknar möjlighet att självständigt skaffa sig en helhetsbild av en konsumentens krediter och andra skulder har även framhållits av en statlig utredning⁽¹¹⁾.

Kommande lagändringar

Lagstiftaren har vidtagit åtgärder mot överskuldssättning, bl.a. införande av måttfullhetskrav vid marknadsföring av krediter samt regler om högkostnadskrediter. Nu finns förslag på skärpta regler för ränte- och kostnadstak samt begränsningar i förlängning av kreditavtals löptid. Därutöver bereds förslag om att endast kreditinstitut ska få lämna konsumentkrediter⁽¹²⁾ samt att avdragsrätt för räntor på lån utan säkerhet ska slopas⁽¹³⁾. Under 2026 ska EU:s nya konsumentkreditdirektiv⁽¹⁴⁾ tillämpas i medlemsstaterna, som bl.a. innehåller mer preciserade regler om vilka uppgifter kreditprövningen bör baseras på samt förtydliganden vad gäller användning av automatiserade modeller. Även om direktivet anger en rad faktorer som ska beaktas med krav på proportionalitet utifrån kreditens art så saknas en sådan detaljreglering för att skapa tydlighet för kreditgivare och det återstår att se vilka eventuella ytterligare förtydliganden den svenska implementeringen medför.

VI HAR ALLT UNDER SAMMA TAK

**FAKTURAKÖP | FAKTURABELÅNING | FÖRETAGSLÅN
INKASSO | INTERNATIONELL INKASSO | JURIDIK**

Alla tjänster hos samma leverantör! Vi har 40 års erfarenhet och finns nära dig i Stockholm, Malmö, Sundsvall och Karlshamn

profina
din finansiella partner

Tel 08-600 54 99 | E-post: info@profina.se
Läs mer på vår hemsida www.profina.se

Skanska Rental moderniserar sin kreditbedömningsprocess

En toppmodern kreditbedömningsprocess i byggbranschen - det har Skanska Rental under det senaste året implementerat. Maria Fabiansson, gruppchef över Administrationsgruppen på Skanska Rental, berättar om utmaningarna och resultaten av att modernisera företagets kreditprövning, samt hur byggbranschen kan bidra till att minska de kriminella nätverkens möjligheter.

Skanska Rental är ett dotterbolag till Skanska, och hyr ut byggmaskiner internt inom koncernen och till många andra externa kunder. Under de senaste åren har ambitionen varit att öka den externa uthyrningen, vilket föranledde beslutet att modernisera kreditbedömningsprocessen.

Byggbranschen är en bransch som ibland förknippas med penningtvätt, falska företag och bedrägerier. Maria Fabiansson menar att det ibland var svårt att kunna lita på att sökande företag var vilka de sa att de var, och att bolaget kunde råka ut för stora förluster då utrustning blev stulen, eller hyra inte betalades av oseriösa aktörer.

– Processen vi hade på plats förlitade sig endast på en klassisk kreditupplysning, och var inte tydlig. De som var ansvariga för att fatta beslut om vilka kunder vi kunde godkänna hade inte alltid rätt verktyg eller förutsättningar för att kunna fatta välgrundade beslut. Vi märkte att det började dyka upp bedrägerier, då nya kunder som ansökte, som i den traditionella kreditupplysningen såg bra ut men som till exempel hade skickat in en årsredovisning och resultaträkning som inte stämde med verkligheten. Det kändes svårt för oss att veta vem vi gjorde affärer med. Jag fick i uppgift att titta på en lösning, och kom då i kontakt med Milica Milic på Credma, som gjorde oss medvetna om att det finns nya metoder både för risk- och kreditbedömning.

– Att skapa medvetenhet om och lära ut nya modeller för risk- och kreditbedömning är en nyckeluppgift för oss, vi är glada över att Skanska Rental så konsekvent använt den nya

kunskap som vi tillfört, säger Milica Milic på utbildningsföretaget Credma.

Plattformen för den moderniserade kreditprocessen tillhandahålls av Kreditz. Kreditprocessen använder PSD2-data, som kategoriseras av Kreditz och ett förbättrat regelverk för kreditbedömning från Dun & Bradstreet, som även inkluderar en bedrägeri-prevention och kreditinformation. Maria förklarar att en klassisk kreditupplysning inte räckte till för att göra en ordentlig riskbedömning av en kund. Eftersom man tidigare drabbats av bedrägerier där företag användes som brottsverktyg kunde man inte enbart förlita sig på årsredovisning och andra dokument som kan vara över ett år gamla, eller falska. Även om en klassisk upplysning gav en bra helhetsbild behövdes alltså ibland mer exakt data. PSD2 data möjliggör en kontroll som reflekterar företagets tillgångar i nutid, då upplysningen baseras på kontoutdrag från kundens bank. Detta kan också gynna företag som kanske har haft ett tufft år bakom sig men som det nu har börjat lättas för. Då syns även detta på kundens bankkonton och de kan få hyra maskiner även om deras föregående årsredovisning inte säger att de skulle ha fått det. Så det går åt båda hållen.

– Att bedrägerierna har minskat till noll, sedan införandet av de nya verktygen, är ett starkt bevis på att vår kategoriserade och analyserade PSD2-data täpper till bedrägerifall som klassisk kreditinformation och bedrägeri-prevention inte klarar av att upptäcka, säger Magnus Källhager, Co-founder och Analyschef på Kreditz

Maria Fabiansson

– När vi pitchade det här var det många som blev oroliga. Vår bransch bygger mycket på förtroende och relationer, och vi har inte heller ett rykte om oss att vara de mest tekniskt avancerade. Många var rädda att det skulle skada kundrelationer om vi skulle kräva en så extensiv kontroll. Men vi märkte efter ett tag att den absoluta majoriteten av våra kunder inte reagerade negativt på processen. Vi upplever att seriösa kunder inte har problem med seriösa kontroller, utvecklar Maria

När en ny kund ska kreditprövas hämtar Skanska Rental, via Kreditz plattform, ett kreditmallsbeslut med information om kredit och bedrägeri-prevention från Dun & Bradstreet, och tillsammans med den kategoriserade PSD2-datan skapas ett sammanfattat beslutsunderlag som klassar företaget som antingen rött, gult eller grönt.

– Vi på D&B är stolta över att ha bidragit till en förbättrad kreditinformation. Det är kreativa lösningar som denna som driver innovationen på området, och resultaten är fantastiska. Att kunna hjälpa till och minska ett företags bedrägerier till noll är otroligt givande, säger Marcelo Bustos, Senior Subject Matter Expert på Dun & Bradstreet.

I Rentals nya kreditprocess ingick även att starta en kreditavdelning, som utifrån mail och direktiv fattade beslut om huruvida man kunde arbeta med en kund, och i så fall i vilken utsträckning i form av till exempel limitnivåer.

– På så sätt blev det också enklare för våra medarbetare att säga nej till en kund. Om man kan peka på att ett visst krav inte är uppfyllt, eller att kreditavdelningen sagt nej, blir det inte lika personligt att neka.

Maria beskriver att det var en lång resa att få alla medarbetare ombord, och integrera de nya direktiven,

de nya verktygen och de nya arbetssätten i organisationen. I början av projektet var hennes farhåga att projektet kanske inte skulle kunna implementeras i den form som det först var tänkt eftersom den nya tekniken, att använda sig av PSD2-data, mestadels tidigare hade använts av finansbranschen.

– Vi har haft en visionär sponsor i vår VD, som har trott på projektet sedan starten. När man gör en så här stor förändring behöver man ha ledningen med sig, och jag är så tacksam för att vi fick förtroendet att göra något nytt. Jag är stolt över oss idag, att vi faktiskt vågade göra något som för byggbranschen är mig veterligen ovanligt, och har fått så bra resultat.

Resultaten har minst sagt varit goda. Sedan den nya processen inleddes december 2023 har Skanska Rental haft noll fall av bedrägerier från kunder som har tillkommit efter att processen infördes, förlusterna har minskat, då man ut-

värderar mer omsorgsfullt och har hjälp av fler verktyg.

– Förutom att förbättra vår egen kreditprövning och ta hand om vår affär ser jag även ett stort värde i att kunna försvåra för de kriminella nätverken. Vi bär alla på ett samhällsansvar att försöka minska möjligheterna för gängen, och i byggbranschen som är särskilt utsatt är det ansvaret extra stort. Det är sannerligen värt att göra något åt.

Text: Selma Louf

Leading the way

intrum

Peter Beckman

Treyd tar nästa steg med nytt system – stödjer fler entreprenörer att växa

Peter Beckman, VD och grundare av Treyd, berättar hur Zwapgrids lösning har gjort det möjligt för det snabbväxande svenska företaget Treyd att hjälpa fler företag att lyckas. "Allt blir lättare, både för oss och för kunden," säger Beckman.

Att driva en framgångsrik e-handel kan innebära oväntade utmaningar, särskilt när tillväxten går snabbare än kapitalet tillåter. Det var detta problem som inspirerade Peter Beckman och Sameh El-Ansary att starta kreditjätten Treyd.

- Vi upptäckte att många företag stod inför samma utmaning – de betalade sina leveran-

törer i förskott, vilket gjorde det svårt att växa som ett mindre bolag. De hade kunder, marginaler och lönsamhet, men saknade kapital för att fylla upp lagren och tvingades säga nej till nya ordrar, förklarar Beckman.

Treyds lösning blev att erbjuda företag ett kreditutrymme som kan återbetalas inom fyra månader, vilket möjliggör större beställningar och

”Med full tillgång till data blir risken lägre för oss, då vi kan förstå våra kunders behov bättre”

bättre inköspriser. Resultaten lät inte vänta på sig, och Treyd växte med över 50 procent i månaden under vissa perioder.

Smarta lösningar för datainsamling och analys

För att kunna erbjuda sina kunder kredit behövde Treyd få tillgång till bolagens ekonomiska data.

- Vi har byggt en AI som analyserar all data, vilket förenklar för kunden som inte behöver fylla i all information själv. Vi kan kontrollera att allt stämmer och säkerställa tryggheten för både oss och kunden. Men tidigare hade vi begränsad tillgång till fullständig data från vissa marknader, såsom Finland och Danmark,” säger Beckman.

Här kom Zwapgrid in i bilden. Deras API gör det möjligt för banker, fintechbolag och SaaS-leverantörer att enkelt integrera med och utbyta data från de vanligaste ekonomisystemen för små och medelstora företag.

- Med Zwapgrids hjälp får vi tillgång till mer omfattande data i fler länder. De har också utvecklat lösningen för att möta våra specifika behov, vilket har varit en viktig faktor för oss, säger Beckman.

Han framhåller också att Zwapgrids lösning är mycket mogen trots att de är ett mindre team. ”Man vill inte vara den som driver på utvecklingen av leverantörens produkt. Zwapgrid har redan en fungerande och användarvänlig lösning med enkla integrationer som bara fungerar, fortsätter Beckman.

Möjliggör fler affärer och minskad risk

Genom Zwapgrid kan Treyd nu hjälpa ännu fler e-handlare att nå sina mål.

- Med full tillgång till data blir risken lägre för oss, då vi kan förstå våra kunders behov bättre. Det minskar vår arbetsbörda och gör processen enklare för alla, säger Beckman.

- Zwapgrids system ger ett direkt värde för våra kunder. Vi kan nu hjälpa företag som tidigare skulle ha blivit nekade, avslutar han.

 FCG and transcendent **have joined**
forces, becoming advisense

**A powerhouse of governance,
risk and compliance experts**

We help you make it

Skräddarsydda inkassolösningar
anpassade för små och stora företag

Läs mer på kredinor.se

Transform How You Manage Compliance

Move from Policy to Execution with Confidence – Book a Demo now!

